

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut komunikačních studií a žurnalistiky

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POZOR: V počítači vyplňujte pouze do šedivých políček!

Typ posudku („kliknutím“ zakřížkujte platnou variantu)

Posudek vedoucí(ho) práce Posudek oponenta/ky

Autor(ka) práce

Příjmení a jméno: Tomáš Chramosta

Název práce: Komparativní jazyková analýza fotbalového komentáře od 70. let 20. století po současnost

Autor(ka) posudku

Příjmení a jméno: Ivana Svobodová

Pracoviště: Ústav pro jazyk český AV ČR

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

		Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné a je vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné, ale není vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení není v práci zdůvodněné a není vhodné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1	Cíl práce	☐	☒	☐	☐	☐
1.2	Technika práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.3	Struktura práce	☒	☐	☐	☐	☐

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení vztahu tezí a práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Autor se ve své práci odchýlil v tom, že namísto pěti fotbalových přenosů analyzoval pouze čtyři. Zdůvodnění této odchylky je sice přijatelné, nabízí se však otázka, zda autor nemohl zvolit reportáž některého z utkání v r. 2019 či 2018. Lze předpokládat, že k zásadním změnám v Bosákově komentáři mezi rokem 2019, ev. 2018 a r. 2020 nedošlo.

2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňujte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení známkou
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	B
2.2	Schopnost kriticky vyhodnotit prostudovanou literaturu a aplikovat ji	C
2.3	Úroveň zpracování materiálů, resp. zvládnutí techniky empirického výzkumu	A
2.4	Schopnost sestavit a použít soubor metod přiměřený cíli	A
2.5	Původnost práce, přínos práce k rozvoji oboru	A

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Mé výhrady se týkají kapitoly 5.1 Slovní zásoba a její dělení. Vzhledem k zaměření práce se měl autor daleko více zaměřit na popis sportovní, resp. fotbalové terminologie a slangismy. Protože jako zdroj uváděl i Hubáčkův Malý slovník českých slangů (1988), jenž ve slovníkové části zahrnuje i sportovní, tedy také fotbalové slangismy, bylo by užitečné ty fotbalové konfrontovat se současným stavem, ev. s jinými zdroji, především výkladovými slovníky češtiny. Jak totiž autor správně píše, mnohé výrazy, které v minulosti byly hodnoceny jako slangismy, se postupně staly součástí spisovné slovní zásoby. Jako příklady jmenuje výrazy zubař, češtinář, tyčkař, střídačka. K takovému posunu došlo i u fotbalového výraziva. Autor uvádí jako příklady slangismů při analýze Holubcových komentářů např. levé křídlo, zadák, pas (s. 30). Dává jim sice nálepku původních slangismů, ale dnes se již tak nepociťují, dokonce Slovník spisovného jazyka českého, který je staší než Hubáčkův slovník, slovo křídlo ani pas jako slangismus nehodnotí.

3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňujte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení známkou
3.1	Logičnost struktury práce, podloženost závěrů	B

3.2	Zvládnutí terminologie oboru	B
3.3	Funkčnost, úroveň, přiměřenost poznámkového aparátu	B
3.4	Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně objevují pasáže přejeté bez udání zdroje, hodnotíte písmenem F. Pokud v textu zjistíte přejeté pasáže vydávané autorem neoprávněně za vlastní zjištění, nedoporučíte práci k obhajobě a ve „zdůvodnění v případě nedoporučení“ navrhnete, aby s autorem/kou bylo zahájeno disciplinární řízení.)	A
3.5	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotíte písmenem F)	A
3.6	Oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava	A

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení podoby výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Autor se poměrně dobře orientuje v terminologii, přesto se občas uchýlí k neterminologickému vyjádření nebo volí termín neodpovídající danému popisu. Na s. 29 užil spojení hovorový jazyk ("Jen zřídka použije hovorový jazyk, přesto se v jeho komentáři pár výskytů objevuje."). Toto spojení lingvistickým termínem není, v laické veřejnosti je chápáno jako synonymum pro nespisovnou vrstvu. Navíc příklady (strkat rukama, rozházená obrana, grogy) nespisovnými lexémy nejsou. Na s. 48 je to termín hovorová čeština (dnes se užívá termín hovorová vrstva spisovné češtiny), při tom uvedené příklady jsou výrazy nespisovné, převážně obecněčeské (prubnout, pech).

Výhrady lze mít k posloupnosti popisu v prvním analyzovaném fotbalovém přenosu. Autor bohužel nepostupoval systematicky podle jednotlivých jazykových rovin, ale přecházel z lexikálního popisu k syntaktickému, poté se k lexikálnímu vracel, následoval znovu popis syntaktických jevů a morfologických a návrat k lexiku.

V kapitole 8 Komparace bych považovala za vhodnější pořadí: nejprve srovnání dvou Bosákových komentářů z r. 1996 a z r. 202 a teprve poté srovnání komentářů obou sportovních redaktorů.

Práce neobsahuje žádné podstatné jazykové ani stylistické nedostatky. Shledala jsem jen několik překlepů, interpunkčních nedostatků a nepřesných formulací, např. "K identifikaci, tedy k rozlišení dvou hrajících mužstev, používají sportovní komentátoři synonyma, aby nedošlo k výrazové redundanci." (s. 29) "Tím prvním je zobecnění jednoho hráče na celé mužstvo." (s. 35)

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE/KY (celkové hodnocení výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost tématu a závěrů apod.)

Těžiště práce spočívá v analýze jazykové stránky čtyř komentářů fotbalových utkání v rozpětí více než padesáti let a následně porovnání obou komentátorů. Autor vybral na začátku srovnávací osy Víta Holubce (zápasy z r. 1976, 1986) a na jejím konci Jaromíra Bosáka (zápasy 1996, 2020). Analýzy i komparace se zhostil dobře. Právem se zaměřil převážně na lexikální stránku, protože rozdíly v morfologii i syntaxi jsou vcelku marginální (všiml se např. inverzního slovosledu u shodného přívlastku, který v minulosti běžně stával až za substantivem – vyhození Viktorovo a s nímž se již prakticky nesetkáme, i proto pro něj mohl být tento slovosled překvapující). Podstatné rysy jednotlivých komentářů dokázal vystihnout vcelku přesně, dokázal je i usouvztažnit s obrazovou složkou i technickými možnostmi dané doby, uvedené příklady jeho popisu vhodně dokumentují. V jednom autorovi za pravdu nedávám. Elipsy nejsou signifikantním rysem jen v Holubcově projevu, ale v projevu všech televizních komentátorů (na rozdíl od rozhlasových). I přes všechny výtky doporučuji udělit známku A.

5. OTÁZKY NEBO NÁMĚTY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT(KA) MUSÍ VYJÁDŘIT:

5.1	Proč jste v kapitole 8 neprovedl srovnání komentářů V. Holubce z let 1976 a 1986?
5.2	Fotbaloví fanoušci buď J. Bosáka považují za nejlepšího fotbaového komentátora, nebo naopak za nejhoršího. Proč si myslíte, že se tak děje?
5.3	Kdo je podle vás lepší komentátor: Jaromír Bosák, nebo Robert Záruba? Jde je vůbec srovnávat?
5.4	

6. ANTIPLAGIÁTORSKÁ KONTROLA TEXTU

Seznámil jsem se s výsledky antiplagiátorské kontroly URKUND.

Komentář pro případnou shodu nad 5%:

6.1	Vyšší shoda je dána jednak citací z odborné literatury, jednak tím, že u fotbalových přenosů jsou české titulky, které částečně souhlasí s mluveným komentářem, z něhož jsou uváděny příklady.
-----	--

6. NAVRHOVANÉ CELKOVÉ HODNOCENÍ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

- A** výborně
B velmi dobře (nadprůměrný výkon, avšak s určitými chybami)
C dobře (celkově dobrý výkon s řadou výrazných chyb)
D uspokojivě (přijatelný výkon, ale se značnými nedostatky)
E dostatečně (výkon splňuje minimální požadavky)
F nedoporučuji k obhajobě

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ

Datum: 15.06. 2021

Podpis:

Hotový posudek vytiskněte, podepište a odevzdejte ve dvou kopiích na sekretariát příslušné katedry. Posudek nahrajte do SISu ve formátu PDF, nebo jej zašlete sekretářce příslušné katedry, která jej do SISu nahraje v zastoupení. Nevkládejte do SISu naskenované posudky s podpisem. V SISu musí být posudek bez podpisu.